

**គោលនយោបាយជាតិស្តីពី បច្ចេកវិទ្យា
គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន
សំណើគោលនយោបាយសំរាប់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា**

ខែ កញ្ញា ២០០៩

សារវតា

ការរីកចម្រើនបច្ចេកវិទ្យាទំនើបយ៉ាងឆាប់រហ័ស នៅក្នុងសម័យ កាលនេះ បានអនុញ្ញាតអោយមានការសំយោគបញ្ចូលគ្នា នូវមាតិកា ព័ត៌មាន ការប្រើប្រាស់ និងការអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកវិទ្យាកុំព្យូទ័រ ការផ្សព្វផ្សាយ ការទំនាក់ទំនង និងការចែកចាយ។ ឥទ្ធិពលនៃសមត្ថភាពធនធានមនុស្ស បានជំរុញអោយមានការបង្កើត នូវគុណប្រយោជន៍ ដ៏ពេញនិយមនាពេល បច្ចុប្បន្ននេះគឺបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន។ ការរួមបញ្ចូលគ្នានៃ បច្ចេកវិទ្យា បាននាំមកនូវការផ្លាស់ប្តូរ និងការរីកចម្រើនយ៉ាងឆាប់រហ័ស ក្នុង វិស័យមួយចំនួនដូចជា ការគ្រប់គ្រងចំណេះដឹង រួមមានទាំងការបង្កើត ការចំរើញ ការរក្សាទុក ការចែករំលែក និងការផ្សព្វផ្សាយចំណេះដឹង ការធ្វើ សហប្រតិបត្តិការ និងការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស នៅក្នុងកំរិតអប់រំ និង បណ្តុះបណ្តាល ក៏ដូចជាលទ្ធផលការងារនិងផលិតភាព។ ដោយសារ ការ ទទួលយក បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាននៅមានកំរិត ដូច្នេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានប្តេជ្ញាបង្កើតនូវគោលនយោបាយ បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន ដែលនឹងតម្រូវអោយរដ្ឋាភិបាលផ្តួចផ្តើមគំនិត និង គាំទ្រ ដើម្បីសំរេចអោយបានជោគជ័យក្នុងចក្ខុវិស័យឆ្នាំ២០១៥។ នៅក្នុង ការ គ្រប់គ្រងគោលនយោបាយឆ្នាំ២០១៥ យើងសង្ឃឹមថាគោលនយោបាយជាតិ ស្តីពីបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាននឹងធ្វើអោយកម្ពុជាស្ថិត ក្នុងសភាព ឈានឡើងជានិរន្ត នៅក្នុងយុគសម័យឌីជីថល ដោយដើរតួជា យន្តការគន្លឹះ ដើម្បីសំរេចអោយបាន នូវវឌ្ឍនភាពសង្គម សេដ្ឋកិច្ច នយោបាយ និងវប្បធម៌ នៅក្នុងប្រទេស។

ចក្ខុវិស័យ បេសកកម្ម និងគោលបំណង

ចក្ខុវិស័យ

ដោយមានប្រវត្តិជាប្រទេសអច្ឆរិយ និងមានទីតាំងភូមិសាស្ត្រពិសេស ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នឹងក្លាយជាដៃគូប្រគូតប្រជែងពិតប្រាកដ និងជា សង្គមមានគ្រឹះចំណេះដឹងនិងព័ត៌មានក្នុងពិភពលោក និងប្រកាន់យកនូវ ដំណោះស្រាយផ្អែកលើបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន ដើម្បីជំរុញ ការ អភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចសង្គមកិច្ចប្រកបដោយចីរភាព ។

បេសកកម្ម

ធ្វើសមាហរណកម្មនូវសកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និង ព័ត៌មាន នៅក្នុងវិស័យសាធារណៈនិងឯកជន និងធានានូវការអភិវឌ្ឍន៍ សេដ្ឋកិច្ចជាតិ និងលើកស្ទួយសង្គម ព្រមទាំងការសំរេចនូវកិច្ចព្រមព្រៀង បទដ្ឋានសហគមន៍ រួមមានការលើកកម្ពស់សម្បជញ្ញៈ ប្រឆាំងទៅនឹងកំណើនសីតុណ្ហភាព ពិភពលោក ផ្តល់បទដ្ឋានច្បាប់និងបទបញ្ញត្តិសំរាប់ការវិនិយោគហេដ្ឋារចនា- សម្ព័ន្ធសាធារណៈ និងឯកជនក្នុងការកសាងនូវសមត្ថភាពពាណិជ្ជកម្មអេឡិច- ត្រូនិច ដោយជំរុញអោយមានកំណើន បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន ជាតិ និងអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពប្រគូតប្រជែងជំនាញការបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានតំបន់។

គោលបំណង

- បង្កើត និងផ្តល់នូវបទដ្ឋាន និងគោលនយោបាយជាតិ ដែលនឹង អនុញ្ញាតអោយបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានរួមចំណែកក្នុង ការធ្វើអោយសំរេចបាននូវគោលបំណងអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។

- ផ្តល់សេវាសាកល និងលទ្ធភាពអាចប្រើប្រាស់បាននូវព័ត៌មាន និងបរិក្ខារទំនាក់ទំនងនៅក្នុងប្រទេស ដែលនឹងនាំឆ្ពោះទៅរកការប្រគូតប្រដែងទិន្នផល និងផលិតភាពលើឆាកអន្តរជាតិ។
- ប្រែក្លាយព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា អោយទៅជាសង្គមមួយពោរពេញដោយចំណេះដឹងតាមរយៈការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានសមស្រប។

I. គោលបំណងនៃគោលនយោបាយ

គោលនយោបាយស្តីពីបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានឆ្នាំ ២០១៥ មានគោលបំណងដូចតទៅ៖

១. បង្កើតអោយមានបទដ្ឋានច្បាប់បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន ច្បាស់លាស់សំរាប់ប្រជាពលរដ្ឋ និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍សំខាន់ៗ។
២. ជំរុញការប្តេជ្ញាថ្នាក់ជាតិ លើតួនាទី និងសក្តានុពលបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន ជាពិសេសការអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព ក្នុងការផ្តល់អំណាចជូនប្រជាពលរដ្ឋ និងពង្រឹងអភិបាល-កិច្ចល្អ ។
៣. បង្កើតអោយមានវប្បធម៌សិក្សាបន្ត ដើម្បីឆ្ពើនសក្តានុពលមានស្រាប់ របស់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា អោយមានកំណើនជាអតិបរមា និងបង្កើន ល្បឿនការឆ្លើយតបដើម្បីអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធ ដែលមានមូលដ្ឋានលើ ចំណេះដឹង។
៤. កាត់បន្ថយគំលាតកំរិតជីវភាពរស់នៅ រវាងប្រជាពលរដ្ឋរស់នៅ ទីក្រុង និងនៅជនបទ ដែលមានទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធ ជាមួយគំលាត វេទនាសីលធម៌ នៃការទទួលបានព័ត៌មាន (ការអភិវឌ្ឍន៍ហេដ្ឋារចនា-សម្ព័ន្ធមូលដ្ឋានក្នុងកំរិតថ្នាក់ជាតិ)។
៥. បង្កើនសមត្ថភាពប្រកួតប្រជែងឧស្សាហកម្មជាតិ ដោយបង្កើតអោយ មាននូវបរិយាកាសធុរកិច្ចសមស្រប និងធ្វើអោយកំរិតជីវភាពប្រជាពល រដ្ឋកាន់តែប្រសើរឡើង និងមានភាពងាយស្រួលប្រើប្រាស់សេវា តាមរយៈការជំរុញអោយមានកម្រងកម្មវិធី និងការអនុវត្តន៍នូវ បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានសមស្រប។

- ៦. លើកទឹកចិត្តដល់ការអភិវឌ្ឍន៍ឧស្សាហកម្មបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានជាតិ ដោយសម្របសម្រួលអោយមានការអនុម័តយក កម្រងកម្មវិធី និងការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និង ព័ត៌មាន។
- ៧. បង្កើតអោយមានបណ្តាញផ្តល់បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន នៅគ្រប់ទីកន្លែង និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដែលមានប្រសិទ្ធិភាព។
- ៨. កាត់បន្ថយចំណាយរដ្ឋបាលសាធារណៈ និងពង្រឹងគុណភាពសេវា សាធារណៈតាមរយៈការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និង ព័ត៌មាន។
- ៩. ជំរុញការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស ក្នុងស្រុកចាំបាច់សំរាប់ការអនុម័ត យកនូវបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន និងសំរាប់ឧស្សាហកម្ម បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានជាតិ។
- ១០. ផ្សព្វផ្សាយអោយស្រ្តីចូលរួម ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន។
- ១១. ផ្សព្វផ្សាយអោយមានការយល់ដឹងពីតួនាទី បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានក្នុងបរិបទកំណើនសីតុណ្ហភាពពិភពលោក ក៏ដូចជាជំហិរ ជំរឿនមាំរបស់ជាតិក្នុងចំណាត់ការចាំបាច់ ដើម្បីទប់ស្កាត់បំបែបរូល អាកាសធាតុពិភពលោក។

២. វិសាលភាពគោលនយោបាយ

ដើម្បីសំរេចបានគោលដៅ ដូចមានចែងខាងលើ គោលនយោបាយ បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានឆ្នាំ២០១៥ ត្រូវមានវិសាលភាព ដូចតទៅ៖

១. បទដ្ឋានបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន

- ១.១. បង្កើតអោយមានបទដ្ឋានច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានជាតិដើម្បីធានាអោយបាននូវ ការលើកស្ទួយសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គមជាតិ។
- ១.២. បង្កើតមាត្រដ្ឋាន សំរាប់ឈានទៅដល់ កិច្ចព្រមព្រៀងនៃ បទដ្ឋានអាស៊ានអេឡិចត្រូនិច ក៏ដូចជាដើម្បីធានាកិច្ចខិតខំប្រឹង- ប្រែងរក្សាជំហាន នៃការអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកវិទ្យាគមនាគមន៍ និង ព័ត៌មានស្របនឹងកំរិតអាស៊ាន តាមរយៈការលើកស្ទួយគំនិត ច្នៃប្រឌិតបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានជាតិ។

២. សេវាកម្មបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន

- ២.១. កែលំអសេវារាជរដ្ឋាភិបាល តាមរយៈការប្រើប្រាស់កម្រងកម្មវិធី បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន។
- ២.២. គាំទ្រការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានក្នុង វិស័យឯកជន និងការពង្រីកពាណិជ្ជកម្មអេឡិចត្រូនិច។
- ២.៣. លើកទឹកចិត្ត អោយមានកំណើនឧស្សាហកម្មបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានជាតិ និងមានទំនាក់ទំនងក្នុងតំបន់ អាស៊ាន។

៣. ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន

៣.១. ស្ថាបនាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានជាតិ
គួរអោយទុកចិត្ត។

៤. ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន

៤.១. លើកស្ទួយកំរិតអក្ខរកម្មបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន
ក្នុងចំណោមប្រជាពលរដ្ឋ។

៤.២. អភិវឌ្ឍជំនាញការបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន ដែល
មានលក្ខណៈប្រកួតប្រជែងក្នុងតំបន់ និងធនធានមនុស្សមាន
ទេពកោសល្យ ផ្នែកបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន។

៤.៣. គាំទ្រស្ត្រីក្នុងការអភិវឌ្ឍវិស័យបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និង
ព័ត៌មាន។

៥. ការប្តេជ្ញាចិត្តចំពោះបញ្ហាសកល

៥.១. លើកស្ទួយការយល់ដឹងស្តីពីបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន
ជាឧបករណ៍សំរាប់ប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងកំណើនសីតុណ្ហភាពពិភពលោក។

ឧបសម្ព័ន្ធ ១

គោលបំណងនៃគោលនយោបាយ

គោលនយោបាយស្តីពីបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានឆ្នាំ ២០១៥ មានគោលបំណងដូចតទៅ៖

១. បង្កើតអោយមាន បទដ្ឋានច្បាប់បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានច្បាស់លាស់សំរាប់ប្រជាពលរដ្ឋ និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍សំខាន់ៗ ។
២. ជំរុញការប្តេជ្ញាថ្នាក់ជាតិ លើតួនាទី និងសក្តានុពលបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានជាពិសេសការអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព ក្នុងការផ្តល់អំណាចជូនប្រជាពលរដ្ឋ និងពង្រឹងអភិបាលកិច្ចល្អ ។
៣. បង្កើតអោយមានវប្បធម៌សិក្សាបន្ត ដើម្បីឆ្ពើនសក្តានុពលមានស្រាប់ របស់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា អោយមានកំណើនជាអតិបរមា និង

បង្កើនល្បឿនការវិនិយោគ ដើម្បីអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធដែលមានមូលដ្ឋានលើ ចំណេះដឹង ។

៤. កាត់បន្ថយគំលាតកំរិតជីវភាពរស់នៅ រវាងប្រជាពលរដ្ឋរស់នៅទីក្រុង និងនៅជនបទដែលមានទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធ ជាមួយគំលាតរេខូបនីយកម្ម នៃការទទួលបានព័ត៌មាន (ការអភិវឌ្ឍន៍ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធមូលដ្ឋានក្នុងកំរិតថ្នាក់ជាតិ) ។
៥. បង្កើនសមត្ថភាព ប្រតិបត្តិប្រព័ន្ធខស្សាហកម្មជាតិ ដោយបង្កើតអោយមាននូវបរិយាកាសធុរកិច្ចសមស្រប និងធ្វើអោយកំរិតជីវភាពប្រជាពលរដ្ឋកាន់តែប្រសើរឡើង និងមានភាពងាយស្រួលប្រើប្រាស់សេវា តាមរយៈការជំរុញអោយមានកម្រងកម្មវិធី និង

ការអនុវត្តន៍នូវ បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និង ព័ត៌មានសមស្រប។

៦. លើកទឹកចិត្តដល់ការអភិវឌ្ឍន៍ ឧស្សាហកម្ម បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានជាតិ ដោយសម្របសម្រួលអោយមានការ អនុម័ត យកកម្រងកម្មវិធី និងការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យ បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន។

៧. បង្កើតអោយមានបណ្តាញផ្តល់ បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាននៅគ្រប់ទីកន្លែង និង ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដែលមានប្រសិទ្ធិភាព។

៨. កាត់បន្ថយចំណាយ រដ្ឋបាលសាធារណៈ និង ពង្រឹងគុណភាពសេវាសាធារណៈ តាមរយៈ ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និង ព័ត៌មាន។

៩. ជំរុញការអភិវឌ្ឍន៍ ធនធានមនុស្សក្នុងស្រុក ចាំបាច់សំរាប់ការអនុម័ត យកនូវបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន និងសំរាប់ ឧស្សាហកម្មបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និង ព័ត៌មានជាតិ។

១០. ផ្សព្វផ្សាយអោយស្រ្តីចូលរួមក្នុងការអភិ- វឌ្ឍន៍វិស័យបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និង ព័ត៌មាន។

១១. ផ្សព្វផ្សាយអោយមានការយល់ដឹង ពីតួនាទី បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានក្នុងបរិបទ កំណើនសីតុណ្ហភាពពិភពលោក ក៏ដូចជា ជំហិរជីវិតមាំរបស់ជាតិក្នុងចំណាត់ការចាំបាច់ ដើម្បីទប់ស្កាត់បំបែបំរួល អាកាសធាតុ ពិភពលោក។

ឧបសម្ព័ន្ធ ២

វិសាលភាពគោលនយោបាយ

ដើម្បីសំរេចបានគោលដៅ ដូចមានចែងខាងលើ គោលនយោបាយ បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានឆ្នាំ២០១៥ ត្រូវមានវិសាលភាព ដូចតទៅ៖

បទដ្ឋានបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន

- ១.១. បង្កើតអោយមានបទដ្ឋានច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានជាតិដើម្បីធានាអោយបាននូវ ការលើកស្ទួយសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមជាតិ។
- ១.២. បង្កើតមាត្រដ្ឋាន សំរាប់ឈានទៅដល់កិច្ចព្រមព្រៀងនៃ បទដ្ឋានអាស៊ានអេឡិចត្រូនិច ក៏ដូចជាដើម្បីធានាកិច្ច- ខិតខំប្រឹងប្រែងរក្សាជំហាននៃ ការអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានស្របនឹងកំរិតអាស៊ាន តាមរយៈ ការលើកស្ទួយ គំនិតច្នៃប្រឌិតបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានជាតិ។

សេវាកម្មបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន

- ២.១. កែលំអសេវាវាណាជួរភាព តាមរយៈការប្រើប្រាស់កម្រង- កម្មវិធីបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន។
- ២.២. គាំទ្រការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានក្នុង វិស័យឯកជន និងការពង្រីកពាណិជ្ជកម្មអេឡិចត្រូនិច។
- ២.៣. លើកទឹកចិត្ត អោយមានកំណើនឧស្សាហកម្មបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានជាតិ និងមានទំនាក់ទំនងក្នុង តំបន់អាស៊ាន។

ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន

៣.១. ស្ថាបនាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានជាតិគួរអោយទុកចិត្ត។

ការប្តេជ្ញាចិត្តចំពោះបញ្ហាសកល

៥.១. លើកស្ទួយការយល់ដឹងស្តីពីបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានជាឧបករណ៍សំរាប់ប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងកំណើនសីតុណ្ហភាពពិភពលោក។

ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន

៤.១. លើកស្ទួយកំរិតអក្ខរកម្មបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន ក្នុងចំណោមប្រជាពលរដ្ឋ។

៤.២. អភិវឌ្ឍជំនាញការបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន ដែល មានលក្ខណៈប្រកួតប្រជែងក្នុងតំបន់ និងធនធានមនុស្សមានទេពកោសល្យផ្នែកបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន។

៤.៣. គាំទ្រស្ត្រីក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន។

ឧបសម្ព័ន្ធ ៣

វិសាលភាពគោលនយោបាយ

ដើម្បីសំរេចបានគោលបំណង ដូចមានចែងខាងលើ គោលនយោបាយបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានឆ្នាំ២០១៥ ត្រូវមានវិសាលភាពដូចតទៅ៖

១. បទដ្ឋានបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន

១.១. បង្កើតអោយមានបទដ្ឋានច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានជាតិ ដើម្បីធានាអោយបាននូវការលើកស្ទួយសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមជាតិ។

រួមចំណែកក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា តាមរយៈយុទ្ធសាស្ត្រប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន ហើយត្រូវបង្រួមជាប្រព័ន្ធតែមួយដើម្បីសំរេចបាននូវគោលបំណងនេះ។ ជារួមត្រូវចាត់ទុកបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានជាវិស័យគន្លឹះ និងត្រូវលើកកម្ពស់ក្នុងការបង្កើតអោយមានយុទ្ធសាស្ត្របច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន ព្រមទាំងបទដ្ឋានច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានសមស្រប និងមានប្រសិទ្ធភាពសំរាប់វិស័យផ្សេងៗ (រដ្ឋាភិបាលអេឡិចត្រូនិច ពាណិជ្ជកម្មអេឡិចត្រូនិច សហគ្រាសអេឡិចត្រូនិច ការអប់រំអេឡិចត្រូនិច សង្គមអេឡិចត្រូនិច។ល។)។

ស្របតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញកម្ពុជា បរិស្ថានច្បាប់និងបទបញ្ញត្តិ និងដោយផ្សារភ្ជាប់ជាមួយបទពិសោធន៍ល្អៗក្នុងតំបន់ និងពិភពលោក ចាំបាច់ត្រូវបង្កើត និងថែរក្សានូវបទដ្ឋានច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិដែលសមស្រប។

គន្លឹះ៖

ដើម្បីអោយគោលបំណង នៃគោលនយោបាយបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានឆ្នាំ២០១៥ ទទួលបានជោគជ័យឆាប់រហ័ស សមាសភាពរបស់អាជ្ញាធរជាតិទទួលបន្ទុកកិច្ចការអភិវឌ្ឍន៍ បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ ព័ត៌មានវិទ្យា (អ.អ.ប.គ.ព) ក្នុងនាមស្ថាប័នទទួលបន្ទុក អនុវត្តគោលនយោបាយបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានត្រូវតែទទួល ស្គាល់ និងភាពជាដៃគូរវាង អ.អ.ប.គ.ព ជាមួយបណ្តាក្រសួង ពាក់ព័ន្ធ ក៏ត្រូវតែអនុវត្ត។ យុត្តាធិការក្រសួង និងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធនឹង បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន ត្រូវតែគូសបញ្ជាក់អោយបានលំអិត។ លើសពីនេះ សំរាប់ស្ថាប័នជំនាញនីមួយៗ ត្រូវរៀបចំគោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ និងគំរោងផែនការសកម្មភាពអនុវត្តរយៈពេលខ្លី និងរយៈពេល វែងរបស់ខ្លួន។ បញ្ហាទាំងនេះ ត្រូវតែដាក់បញ្ចូលក្នុងបទដ្ឋានច្បាប់ និង បទបញ្ញត្តិបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន។

១.២. បង្កើតមាត្រដ្ឋាន សំរាប់ឈានទៅដល់កិច្ចព្រមព្រៀងនៃ បទដ្ឋានអាស៊ានអេឡិចត្រូនិច ក៏ដូចជាដើម្បីធានាកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរក្សា ជំហ៊ាននៃការអភិវឌ្ឍន៍ បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានស្របនឹងកំរិត អាស៊ានតាមរយៈការលើកស្ទួយគំនិតច្នៃប្រឌិតបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និង ព័ត៌មានជាតិ

ការប្តេជ្ញាចិត្តលើការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និង ព័ត៌មាន ដែលរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានធ្វើចំពោះសហគមន៍អន្តរជាតិ ជាពិសេសចំពោះសមាគមន៍អាស៊ានត្រូវតែគោរពតាម។ ការគោរពតាម បទដ្ឋានអន្តរជាតិ (ដូចជា WTO និង WIPO) ត្រូវតែធ្វើ ខណៈដែលយើង

ផ្តល់អាទិភាពសំខាន់ដល់បទដ្ឋានអាស៊ានអេឡិចត្រូនិច ដែលជាការប្តេជ្ញា
ចំពោះតំបន់ (តំបន់ អាស៊ាន)។

កាលបរិច្ឆេទកំណត់សំរាប់យុទ្ធសាស្ត្រជាតិ ត្រូវតែកំណត់អោយ
ស៊ីគ្នានឹងពេលវេលាជំរុញគោលនយោបាយបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និង
ព័ត៌មាន។ លើសពីនេះទៅទៀត ការវិនិយោគក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ធនធាន
មនុស្សស្នូល គួរតែយកចិត្តទុកដាក់។

នៅពេលដែលសហគមន៍ សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន បានចាប់បដិសន្ធិ បាន
កំណត់កាលបរិច្ឆេទអនុវត្តគោលនយោបាយត្រឹមឆ្នាំ ២០១៥ ពេលវេលា
នេះបានខិតជិតមកដល់ហើយ បច្ចេកវិទ្យាទំនើបៗ និងការច្នៃប្រឌិតថ្មីៗវិវត្ត
ទៅមុខជានិច្ច ដែលមិនអនុញ្ញាតអោយ ប្រទេសកម្ពុជាស្ថិតនៅពីក្រោយនៃ
ការវិវត្តន៍នេះឡើយ។ ក្នុងមូលហេតុនេះ ការប្រមូលព័ត៌មានអំពីបច្ចេកវិទ្យា
ថ្មីៗ ព្រមទាំងការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស ដូចជាវិស្វកម្មបច្ចេកវិទ្យា
គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន និង ការស្រាវជ្រាវ និងការអភិវឌ្ឍន៍ ត្រូវតែជំរុញ
ជានិច្ច។

អត្ថប្រយោជន៍ទាំងនេះ អាចបង្កើនល្បឿនបាន តាមរយៈការកសាង
សមត្ថភាពបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានទាំងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ
ទាំងធនធានមនុស្ស។ ក្នុងករណីហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ត្រូវជំរុញការស្ថាបនា
ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានជាតិសមស្រប
ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងស្ថេរភាព ដែលជាតំរូវការពីមជ្ឈដ្ឋានប្រជាជន
ភាគច្រើន និងស្របតាមនិយាមតំបន់ និងអន្តរជាតិ ដោយប្រើប្រាស់បាន
គ្រប់គ្រាន់ និងកាត់បន្ថយចំណាយ គឺជាបំណងប្រាថ្នាចម្បង។ លើសពីនេះ
ទៀត ការបង្កើនបរិមាណ និងសមត្ថភាពធនធានមនុស្សអោយមានជំនាញ
បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានក្នុងស្រុកក៏ជាការចាំបាច់ផងដែរ។

គន្លឹះ៖

អ្វីដែលសំខាន់ក្នុងគោលដៅចម្បងសំរាប់កម្ពុជាគឺមិនត្រូវនៅពីក្រោយ ការអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានត្រឹមកំរិតអាស៊ានឡើយ។ ចំពោះធនធានមនុស្សចាំបាច់នៅពេលនេះ ប្រទេសកម្ពុជា ត្រូវការពឹងផ្អែក ភាគច្រើនលើការគាំទ្រពីអន្តរជាតិ (ឯកជន និងសាធារណៈ)។ (ចំណុចនេះ ត្រូវតែធ្វើអោយលំអិត ដូចជាយុទ្ធសាស្ត្របច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និង ព័ត៌មាន។)

ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ការអនុម័តយកបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានសមស្របគឺជាចំណុចមួយនៃបណ្តាចំណុចជោគជ័យទាំងឡាយ ដើម្បីបង្កើនល្បឿនការអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាននៅ កម្ពុជា។

២. សេវាកម្មបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន

២.១. កែលំអសេវារាជរដ្ឋាភិបាលតាមរយៈការប្រើប្រាស់កម្រងកម្មវិធី បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន។

តាមមធ្យោបាយកសាងរដ្ឋាភិបាលអេឡិចត្រូនិច ដោយស្ថាបនា ប្រព័ន្ធសន្តិសុខព័ត៌មានជំរើងមាំ វាអាចមានលទ្ធភាពផ្តល់នូវបរិមាណព័ត៌មាន គួរអោយកត់សំគាល់ស្តីពីប្រទេស និងរដ្ឋាភិបាល។ ប៉ុន្តែមធ្យោបាយទាំងនេះ ត្រូវតែផ្តល់សេវាទំនាក់ទំនងទៅវិញទៅមក រវាងរដ្ឋាភិបាល និងសាធារណៈ ឬប្រជាពលរដ្ឋទូទៅ។

តាមរយៈកម្រងកម្មវិធីបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន រដ្ឋបាល សាធារណៈ ត្រូវគ្រប់គ្រងសកម្មភាពការងាររបស់ខ្លួន អោយកាន់តែមាន ប្រសិទ្ធភាព និងផ្តល់សេវាសាធារណៈក្នុងឥរិយាបថសមរម្យ។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះ វិធានការអនុវត្ត គោលនយោបាយចាំបាច់ ដើម្បីថែរក្សាប្រព័ន្ធសន្តិសុខព័ត៌មានជាតិ។

ការស្ថាបនារដ្ឋាភិបាលអេឡិចត្រូនិច គាំទ្រដោយប្រព័ន្ធសន្តិសុខ ព័ត៌មាន នឹងធ្វើអោយរដ្ឋាភិបាល មានលក្ខណៈកាន់តែសាមញ្ញ មាន ប្រសិទ្ធភាព មានជំនឿទុកចិត្ត និងមានតម្លាភាព។ លើសពីនេះទៅទៀត ភាគច្រើននៃកិច្ចប្រតិបត្តិការ ជាមួយប្រព័ន្ធរបស់ខ្លួនកាន់តែងាយស្រួល ទទួលជោគជ័យ។

សាធារណៈជន ដែលនឹងក្លាយជាអ្នកប្រើប្រាស់ សេវារដ្ឋាភិបាល អេឡិចត្រូនិចដំបូងគេ ត្រូវតែអាចទទួលបានព័ត៌មាន អំពីរដ្ឋបាល សាធារណៈ និងសកម្មភាពទាំងឡាយរបស់វា ហើយរដ្ឋាភិបាលអេឡិចត្រូនិចនឹងបង្កើតមធ្យោបាយផ្តល់សេវាសាធារណៈទូទាំងប្រទេស។

ដោយអនុម័តយករដ្ឋាភិបាលអេឡិចត្រូនិច ការចំណាយជាច្រើន ទាំងភាគីផ្តល់សេវា និងភាគីទទួលសេវាត្រូវបានកាត់បន្ថយ ផលិតភាពនៃ រដ្ឋបាលសាធារណៈនឹងត្រូវបង្កើន សំខាន់ជាងនេះ គឺកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ រវាងបុគ្គល ក៏ដូចជាកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងស្ថាប័ន កាន់តែមាន ប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។

គន្លឹះ៖

ការស្ថាបនា និងការជំរុញរដ្ឋាភិបាលអេឡិចត្រូនិចនឹងបង្កើន គណនេយ្យភាពរដ្ឋបាលសាធារណៈ។ ទោះជាយ៉ាងណាក្តី ចាំបាច់ត្រូវកត់ សំគាល់ថា លទ្ធផលដែលទទួលបានពីការប្រើប្រាស់រដ្ឋាភិបាលអេឡិចត្រូនិច អាចមានឥទ្ធិពលផ្សេងៗពីគ្នា។

២.២. គាំទ្រការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានក្នុង វិស័យឯកជន និងការពង្រីកពាណិជ្ជកម្មអេឡិចត្រូនិច។

លើកទឹកចិត្តអោយមានការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និង ព័ត៌មាននៅតាមបណ្តាសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម ព្រមទាំងកសាង មូលដ្ឋានគ្រឹះចាំបាច់ សំរាប់បរិយាកាសពាណិជ្ជកម្មអេឡិចត្រូនិចដ៏ប្រសើរ ដែលសំរួលដល់ការធ្វើធុរកិច្ច។ ដើម្បីសំរេចគោលដៅនេះបានជោគជ័យ ចាំបាច់ត្រូវតែបង្កើតបទដ្ឋានច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិ និងដូចផ្ដើមគំនិត ជាស្រេចដើម្បីលើកទឹកចិត្តដល់ការអនុម័តយកបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន។

និយមន័យ និងវិធានសំរាប់ហត្ថលេខាឌីជីថល ពាណិជ្ជកម្មអេឡិចត្រូនិច និងការទូទាត់អេឡិចត្រូនិច គឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃពាណិជ្ជកម្ម អេឡិចត្រូនិច ហេតុនេះហើយវាត្រូវជាផ្នែកមួយក្នុងការផ្សព្វផ្សាយជា សាធារណៈ និងព័ត៌មានដែលពាក់ព័ន្ធត្រូវតែផ្សព្វផ្សាយអោយដល់ប្រជា- ពលរដ្ឋ។

លើសពីនេះ ត្រូវតែបង្កើតបរិស្ថានច្បាប់ចាំបាច់សំរាប់ពាណិជ្ជកម្ម អេឡិចត្រូនិច និងត្រូវតែអនុវត្តនូវគោលការណ៍លើកទឹកចិត្តតាមវិធីសាស្ត្រ ផ្សេងៗសំរាប់វិស័យឯកជន។

២.៣. លើកទឹកចិត្តអោយមានកំណើនឧស្សាហកម្មបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានជាតិ និងមានទំនាក់ទំនងក្នុងតំបន់អាស៊ាន.

ផ្គត់ផ្គង់ និងអភិវឌ្ឍឧស្សាហកម្មបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន ជាតិ (ការផលិត និងការអភិវឌ្ឍន៍បរិក្ខារ និងកម្រងកម្មវិធីបច្ចេកវិទ្យា

គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធ) ដើម្បីរក្សាកំរិតបច្ចេកវិទ្យាខ្ពស់ធៀបក្នុង តំបន់អាស៊ាន។

គន្លឹះ៖

យុត្តាធិការ នៃការគ្រប់គ្រងការអភិវឌ្ឍន៍ឧស្សាហកម្មបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន ស្ថិតនៅក្រោមក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និង ថាមពល។

ចំពោះស្ថានភាពទូទៅ ជំហានដំបូងដែលត្រូវប្រតិបត្តិ គឺបន្តរ គោលការណ៍ស្តីពីលំហូរចូលមូលធនបរទេស ជាមួយនឹងការផ្តល់ជូននូវ សម្បទានផ្សេងៗ។ ដូច្នោះ ត្រូវតែជំរុញការអភិវឌ្ឍន៍ឧស្សាហកម្មបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានដោយទាក់ទាញមូលធនបរទេស។

ការពិភាក្សាត្រូវតែមាន ថាតើគួរចែងអំពីភាពជាដៃគូជាមួយ សហគ្រាស បរទេសនៅក្នុងគោលនយោបាយបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និង ព័ត៌មានជាតិដែរឬទេ។ ដើម្បីផ្សារភ្ជាប់ជាមួយ ការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យាប្រាំឆ្នាំ ដំបូង គួរតែចំណាយដើម្បីទាក់ទាញសហគ្រាសបរទេសអោយចូលមក ប្រទេសកម្ពុជា ហើយត្រូវតែស្ថាបនាបរិយាកាស ដែលនាំមកនូវការផ្ទេរ បច្ចេកវិទ្យាសំរាប់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា។

ត្រូវតែចាត់ទុកជាគោលដៅបន្ទាន់នូវការកសាង និងការធានា ការផ្គត់ផ្គង់ធនធានមនុស្ស អាស្រ័យជំហិរដ៏រឹងមាំផ្នែកសន្តិសុខព័ត៌មាន ។

៣. ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន

៣.១. ស្ថាបនាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និង ព័ត៌មានជាតិគួរអោយទុកចិត្ត។

ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានមូលដ្ឋាន ត្រូវតែកសាងទូទាំងប្រទេស ដើម្បីកាត់បន្ថយគំលាតនៃការទទួលបាន ព័ត៌មានរវាងប្រជាជនកម្ពុជា។

ជាពិសេស រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាត្រូវតែកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ព័ត៌មាន (ការកសាងបណ្តាញ) ក៏ដូចជាកម្រងកម្មវិធី និងសេវាផ្សេងៗ ដែលនឹងត្រូវផ្តល់តាមរយៈហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនេះ។

គន្លឹះ៖

“វេទិកាពិភាក្សា” ជាទូទៅត្រូវតម្រូវអោយមាន ដើម្បីពិភាក្សា និង ពិចារណាលើការចែករំលែកតួនាទីនិងអ្វីដែលមានស្រាប់ជាមួយនឹងស្ថាប័ន អន្តរជាតិ និងបណ្តាប្រទេសដៃគូអភិវឌ្ឍន៍។

ជាងនេះទៅទៀត មុខងារក្រុមអនុវត្តគំរោង គឺតម្រូវអោយមានជា បន្ទាន់។

៤. ការអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន

៤.១. លើកស្ទួយកំរិតអក្ខរកម្មបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន ក្នុងចំណោមប្រជាពលរដ្ឋ។

ក្នុងដំណើរឈានទៅរកការអភិវឌ្ឍន៍ សង្គមអេឡិចត្រូនិចនៅកម្ពុជា អ្នកដើរតួសំខាន់ គឺប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា ដែលត្រូវតែទទួលបាននូវឱកាស ស្មើៗគ្នា ក្នុងការអប់រំអំពីបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន។ កម្រង- កម្មវិធីបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន ត្រូវតែផ្តល់ដល់វិស័យអប់រំ ដូចជានៅតាមសាលារៀន និងបណ្តាគ្រឹះស្ថានអប់រំផ្សេងៗទៀត។ ការណែនាំ ពីឯកទេសនៃបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន ត្រូវតែជំរុញផងដែរ។ ទី១៖ ត្រូវតែអនុវត្តការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោលនៅក្នុងវិស័យអប់រំ ដើម្បី

សំរេចអោយបាន «ការអប់រំបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានដោយ
ប្រជាជនកម្ពុជាដើម្បីប្រជាជនកម្ពុជា»។ ទី២៖ ឧបត្ថម្ភសំភារៈបរិក្ខារដើម្បី
ពង្រីក និងអភិវឌ្ឍការបង្រៀនបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាននៅគ្រប់
កំរិត ទាំងការអប់រំក្នុងប្រព័ន្ធនិងក្រៅប្រព័ន្ធ។ ទី៣៖ ជំរុញ និងគាំទ្រ
ការបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានដល់អ្នកសំរេចចិត្ត
ផ្នែកនយោបាយ អ្នកដឹកនាំសហគមន៍ និងសង្គមស៊ីវិល ព្រមទាំងបុគ្គលិក
វិស័យឯកជន និងមន្ត្រីរាជការ។ ទី៤៖ ផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើ
ប្រព័ន្ធអប់រំថ្មី និងឱកាសនៃការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និង
ព័ត៌មានសំរាប់ស្ត្រី និងយុវជន ជនពិការ និងអ្នកពុំមានលទ្ធភាព និង
អនក្ខរជន ដើម្បីកាត់បន្ថយអតុល្យភាពសង្គម។

៤.២. អភិវឌ្ឍជំនាញការបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន ដែល
មានលក្ខណៈប្រកួតប្រជែងក្នុងតំបន់ និងធនធានមនុស្សមានទេពកោ-
សល្យផ្នែក បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន។

វាមានតំរូវការយ៉ាងខ្លាំង ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ក្រុមជំនាញការបច្ចេកវិទ្យា
គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន និងបុគ្គលិកដទៃទៀតសំរាប់ឧស្សាហកម្មជាតិ
ក៏ដូចជាវិស័យដទៃទៀត ដែលកម្រងកម្មវិធីបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និង
ព័ត៌មានត្រូវបានប្រើប្រាស់។

ដើម្បីរក្សាកំរិតការទទួលស្គាល់បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន
ក្នុងតំបន់អាស៊ានចាំបាច់ត្រូវតែធានាអំពីលទ្ធភាពក្នុងការផ្គត់ផ្គង់ជំនាញការ
បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានជាតិ។ កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលឆ្ពោះទៅ
រកការអភិវឌ្ឍន៍ជំនាញការ ដែលពោរពេញដោយចំណេះដឹងឯកទេស និង
ជំនាញត្រូវតែជំរុញអោយបានខ្លាំង ហើយត្រូវលើកទឹកចិត្តដល់ការអភិវឌ្ឍន៍

ក្រុមជំនាញការបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានឆ្លើមៗអោយបាន ច្រើន។

ដើម្បីផ្សារភ្ជាប់ជាមួយកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង ក្នុងការកសាងហេដ្ឋា- រចនាសម្ព័ន្ធ និងឧស្សាហកម្មបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានដែលមាន សមត្ថភាពប្រកួតប្រជែងនៅក្នុងស្រុក ការបណ្តុះបណ្តាលនិងការអភិវឌ្ឍន៍ ជំនាញការបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន គឺជាបញ្ហាបន្ទាន់។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ត្រូវតែអនុវត្តនូវផែនការសកម្មភាពអភិវឌ្ឍ ដែលទាក់ទិននឹងការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញការ ទាំងរយៈពេលខ្លី និង រយៈពេលវែង។

ជំហានដំបូងដែលត្រូវធ្វើ គឺបណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្សស្នូល ដែលអាចតែងតាំងជាប្រធានមន្ត្រីព័ត៌មានវិទ្យារដ្ឋាភិបាល។

៤.៣. គាំទ្រស្ត្រីក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និង ព័ត៌មាន។

ដើម្បីអភិវឌ្ឍក្រុមជំនាញការបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន សំរាប់ឧស្សាហកម្មជាតិ និងវិស័យពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ សំខាន់គឺត្រូវមាន វត្តមានរបស់ស្ត្រីនៅក្នុងដំណើរការនេះ។ ជាពិសេស ក្នុងវិស័យបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន ស្ត្រីនៅពុំទាន់បានចូលរួមតាមអ្វី ដែលពួកគាត់គួរ តែធ្វើទេ។ ដូចបានចែង និងព្រមព្រៀងនៅក្នុង “អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពី ការលប់បំបាត់ទាំងស្រុងនូវការរើសអើងជាមួយស្ត្រី” បុរស និងស្ត្រី គឺមាន ភាពស្មើគ្នា ដូច្នោះហើយស្ត្រីត្រូវតែទទួលបានភាពស្មើគ្នាក្នុងការងារ។ ដូចបានបង្ហាញនៅតាមបណ្តាប្រទេសផ្សេងៗ ស្ត្រីមានសមត្ថភាពល្អក្នុង ការប្រតិបត្តិការងារជំនាញរបស់ខ្លួន។

ធនធានសំខាន់បំផុតរបស់ប្រទេសកម្ពុជា គឺធនធានមនុស្សរបស់ខ្លួន ដូច្នេះការធានាអោយមានការងារគ្រប់ៗគ្នា ទាំងស្រ្តី ទាំងបុរស គឺសំខាន់ណាស់សំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសទាំងមូល។ ប្រសិនបើយើងមិនបានប្រើប្រាស់ស្រ្តី ដែលមានចំនួនសមល្មមសំរាប់ឧស្សាហកម្ម បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានទេ វានឹងខ្លះខ្លាយធនធានមនុស្សល្អៗ។ ដូចនេះការរៀបចំអោយមានបរិយាកាសសមរម្យសំរាប់ស្រ្តី ក្នុងការងារគឺជាការសំខាន់។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ត្រូវតែធ្វើការអភិវឌ្ឍន៍ថ្នាលធនធាន ជំនាញការបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានជាស្រ្តី និងបុគ្គលិកដទៃទៀត។ ព្រមទាំងលើកទឹកចិត្តដល់ការអភិវឌ្ឍន៍ ផែនការសកម្មភាពទាក់ទងទៅនឹងការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញការជាស្រ្តី ទាំងសំរាប់រយៈពេលខ្លី និងសំរាប់រយៈពេលវែង។

៥. ការប្តេជ្ញាចិត្តចំពោះបញ្ហាសាកល

៥.១. លើកស្ទួយការយល់ដឹងស្តីពីបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន ជាឧបករណ៍សំរាប់ប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងកំណើនសីតុណ្ហភាពពិភពលោក។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ត្រូវតែសកម្មក្នុងការផ្តួចផ្តើមគំនិតតាមរយៈការអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានជាមធ្យោបាយ ដើម្បីទប់ស្កាត់កំណើនសីតុណ្ហភាពពិភពលោក ដែលបានឈានដល់ដំណាក់ក្រោះថ្នាក់។ ដោយស្វែងរកកម្រងកម្មវិធីបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មានជួយកាត់បន្ថយឧស្ម័នកាបូនិចអោយមានកំរិតទាប ព្រមទាំងកាត់បន្ថយបរិយាកាសកខ្វក់។

ក្នុងទស្សនៈនេះ ត្រូវពង្រឹងការប្តេជ្ញាចិត្តដើម្បីអោយវិស័យឯកជន គ្រឹះស្ថានសាធារណៈ និងសាធារណៈជនទូទៅ បានយល់ដឹងកាន់តែច្បាស់ ពីទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធ រវាងបញ្ហាប្រឈមនៃកម្រងកម្មវិធីបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន និងវិធានការដើម្បីបញ្ឈប់កំណើនសីតុណ្ហភាព ពិភពលោក។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា គួរតែត្រៀមលក្ខណៈសម្បត្តិជាតិ អោយបាន មុនសហគមន៍អន្តរជាតិតាមមធ្យោបាយលើកស្ទួយការអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន ជាអាទិ៍សំរាប់ប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងកំណើន សីតុណ្ហភាពពិភពលោក។

លើសពីនេះ ផលប៉ះពាល់ពីកំណើនសីតុណ្ហភាពពិភពលោក

(រួមបញ្ចូលទាំង គ្រោះរាំងស្ងួត ល្អិតភ្លៀង និងទឹកជំនន់) ជាបញ្ហាបន្ទាន់មួយ សំរាប់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា។